Aanvullend onderzoek COB – meting augustus 2026

Vragenlijst afgenomen in het LISS panel

Datum 11 september 2026
Auteur Natalia Kieruj
+31 (0)13 206 3576
natalia.kieruj@centerdata.nl
Versie 1.0
Classificatie Standaard

© Centerdata, Tilburg, 2026

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

1	Projectbeschrijving	4
2	Inleiding	5
3	Codeboek	6
4	Achtergrondvariabelen LISS panel	19

1 Projectbeschrijving

Title: Supplementary research to COB – wave August 2026
Data file: L_COBuitbreiding_aug2026_1.0p
Funding source(s): ODISSEI; OCW (Domeinplan SSH); SCP (The Netherlands Institute for Social Research)
Researcher(s): Josje den Ridder (SCP); Emily Miltenburg (SCP); Sander Kunst (SCP)
Project description: This questionnaire is supplementary to the regular COB studies. The questionnaire focuses on clarification of the opinion of Dutch citizens by means of open questions.
Sample: A stratified sample of panel members aged 18 years and older (representative for sex, age and education). One person per household was selected.
Overview of the response:

Selected number of household members:	2,000	(100.0%)
Non-response:	727	(36.4%)
Response:	1,273	(63.7%)
Complete:	1,268	(63.4%)
Incomplete:	5	(0.3%)

Date of data collection: August 2026

Titel: Aanvullend onderzoek COB – meting augustus 2026
Databestand: L_COBuitbreiding_aug2026_1.0p
Financiering: ODISSEI; OCW (Domeinplan SSH); SCP (The Netherlands Institute for Social Research)
Onderzoeker(s): Josje den Ridder (SCP); Emily Miltenburg (SCP); Sander Kunst (SCP)
Projectbeschrijving: Deze vragenlijst is een aanvulling op het reguliere COB onderzoek. De vragenlijst is gericht op de duiding van de Nederlandse opinie op basis van open antwoorden.
Steekproef: Een gestratificeerde steekproef van panelleden met een leeftijd van 18 jaar of ouder (representatief voor geslacht, leeftijd en opleiding). Er werd één persoon per huishouden geselecteerd.
Responsoverzicht:

Selectie aantal leden huishouden:	2.000	(100,0%)
Nonrespons:	727	(36,4%)
Respons:	1.273	(63,7%)
Compleet:	1.268	(63,4%)
Incompleet:	5	(0,3%)

Datum van dataverzameling: augustus 2026

2 Inleiding

In augustus 2026 is in het LISS panel[1] de dertiende wave van de vragenlijst “Wat vind je van de situatie in Nederland?” afgenomen.

De vragenlijst is voorgelegd aan 2.000 panelleden en 1.268 respondenten vulden de vragenlijst volledig in (responspercentage 63,4%).

Er is een weegfactor opgenomen in de dataset naar leeftijd*geslacht*opleidingsniveau (**w1** achteraan in de dataset). Om de variabelen in het LISS panel gelijk te stellen aan de informatie die bekend is bij het CBS over de populatie zijn de variabelen leeftijd en opleidingsniveau opnieuw gecodeerd. Leeftijd is daartoe ondergebracht in de volgende categorieën:
1) 18-34 jaar,
2) 35-49 jaar,
3) 50-64 jaar en
4) 65 jaar en ouder.

Opleidingsniveau is als volgt gecategoriseerd:
1) Basisonderwijs + Vmbo,
2) Havo/vwo + mbo,
3) Hbo en
4) Wo.

Voor de categorie 1) Basisonderwijs + Vmbo zijn de eerste twee leeftijdscategorieën (18-49 jaar) samengenomen vanwege een anders te kleine celvulling. Daarnaast is voor een deel van de populatie is het opleidingsniveau onbekend (minder dan 2%). Deze groep is bij het berekenen van de weegfactor buiten beschouwing gelaten. Er waren 5 incompleet ingevulde vragenlijsten. Deze personen hebben wel een weegfactor gekregen, maar zijn niet meegenomen bij het construeren van de weegfactor.

[1] Verwijzing naar LISS panel data in tekst:
In this paper we make use of data of the LISS (Longitudinal Internet studies for the Social Sciences) panel administered by Centerdata (Tilburg University, The Netherlands).

3 Codeboek

Dit codeboek beschrijft de vragenlijst zoals deze in het LISS panel is afgenomen.

- De variabelennamen worden vet weergegeven en corresponderen met de namen in de dataset.
- De routing van de vragenlijst wordt boven de variabele vet in het blauw weergegeven.
  - = betekent “is gelijk aan”
  - != betekent “is niet gelijk aan”
  - <= betekent “kleiner of gelijk aan”
  - >= betekent “groter of gelijk aan”
- Als er op een pagina knoppen voor “Ik weet het niet, “Ik wil het niet zeggen” of “Niet van toepassing” stonden, dan wordt dat bovenaan bij “Page” aangegeven (als op de knop geklikt is, wordt de bijbehorende waarde in alle variabelen die op de pagina stonden weggeschreven).
- *text*: antwoordvak; geen limiet aan lengte van het antwoord.
- *string*: antwoordvak waarbij een maximum aantal karakters kan worden ingevoerd (standaard 255).
- *empty*: vraag kan onbeantwoord gelaten worden.
- De range waarbinnen de respondent een antwoord kon geven bij numerieke variabelen is cursief afgebeeld in het codeboek wanneer deze niet zichtbaar was voor de respondent. Wanneer geen grenzen waren gesteld aan de range waarbinnen een antwoord kon vallen, staat dit in het codeboek weergegeven als ‘*integer*’.
- De zogenoemde ‘fills’ (variabele tekst) worden tussen rechte haken [] weergegeven.
- Variabelen tussen accolades {} maken geen deel uit van de dataset, maar de bijbehorende vragen of teksten waren wel onderdeel van de vragenlijst.

nomem_encr[2]
Nummer van lid huishouden versleuteld
integer

maandnr
Jaar en maand van de veldwerkperiode
integer

@_mobile
Mobiele layout
0. Desktop
2. Mobile

[2] Gebruik nomem_encr als key variable bij het mergen van de data met die van andere LISS panel studies uit het LISS Data Archive: https://www.dataarchive.lissdata.nl

Random variabele

Split

Random variabele: welke open vragen heeft de respondent gekregen?
Categories:

1. samenleven_open_neg, samenleven_open_pos en verbod_soc
2. eigenleven_open_neg, eigenleven_open_pos en L3_open
3. gevolg_groot_open en Anti_overheid_3_open
4. gebr_mobiel_open en Tip_point_open

In dit onderzoek werd gebruik gemaakt van onderstaande permutatievariabelen om antwoordopties te randomiseren. De antwoorden zijn in de oorspronkelijke volgorde teruggezet.

Perm_Gevolg_groot__1 - Perm_Gevolg_groot__6
Perm_Gevolg_groot__1 Welk gevolg stond in de antwoordopties op de eerste plek bij de vraag Gevolg_groot?
Perm_Gevolg_groot__2 Welk gevolg stond in de antwoordopties op de tweede plek bij de vraag Gevolg_groot?
Perm_Gevolg_groot__3 Welk gevolg stond in de antwoordopties op de derde plek bij de vraag Gevolg_groot?
Perm_Gevolg_groot__4 Welk gevolg stond in de antwoordopties op de vierde plek bij de vraag Gevolg_groot?
Perm_Gevolg_groot__5 Welk gevolg stond in de antwoordopties op de vijfde plek bij de vraag Gevolg_groot?
Perm_Gevolg_groot__6 Welk gevolg stond in de antwoordopties op de zesde plek bij de vraag Gevolg_groot?

1. ...altijd bereikbaar moeten zijn voor werk en andere verplichtingen.
2. ...zich slecht voelen over zichzelf door sociale media.
3. ...informatie geloven die niet klopt of misleidend is.
4. ...hun telefoon veel meer gebruiken dan ze willen.
5. ...apps op digitale apparaten niet kunnen gebruiken omdat het te ingewikkeld is.
6. ...zich onveilig voelen door apps op digitale apparaten.

Page 1

all respondents

{intro}

Je krijgt in deze vragenlijst vragen over wat je vindt van apps op digitale apparaten. Daarmee bedoelen we apps voor nieuws, entertainment en communicatie, zoals sociale media, AI-chatbots, chat-apps en datingapps. Ook stellen we enkele vragen over de democratie en politiek in Nederland.

Sommige vragen kun je snel beantwoorden, andere vragen zijn open zodat je in je eigen woorden kunt laten weten wat je ergens van vindt of hoe je erover denkt.

Voor dit onderzoek zijn jouw open antwoorden heel belangrijk: ze worden gebruikt om beter te begrijpen wat er speelt in ons land.

Answer type: None

Page 2

if (Split = 1)
{samenleven_open}
Als je denkt aan de gevolgen van apps op digitale apparaten[3] ***voor de Nederlandse samenleving***...

Question type: Grid
Sub-questions:
samenleven_open_neg - samenleven_open_pos
Columns:
samenleven_open_neg
Answer type: Text
Label: ...aan welke **negatieve gevolgen** voor de Nederlandse samenleving denk je dan?
samenleven_open_pos
Answer type: Text
Label: ...aan welke **positieve gevolgen** voor de Nederlandse samenleving denk je dan?

{samenleven_open_TXT}
Wanneer je geen toelichting hebt, kan je 'nvt' typen.

Answer type: None

Page 3

if (Split = 2)
{eigenleven_open}
Als je denkt aan de gevolgen van apps op digitale apparaten[3] ***voor je eigen leven***...

Question type: Grid
Sub-questions:
eigenleven_open_neg - eigenleven_open_pos
Columns:
eigenleven_open_neg
Answer type: Text
Label: ...aan welke **negatieve gevolgen** voor je eigen leven denk je dan?
eigenleven_open_pos
Answer type: Text
Label: ...aan welke **positieve gevolgen** voor je eigen leven denk je dan?

{eigenleven_open_TXT}
Wanneer je geen toelichting hebt, kan je 'nvt' typen.

Answer type: None

[3] Met apps op digitale apparaten bedoelen we apps voor nieuws, entertainment en communicatie, zoals sociale media, AI-chatbots, chat-apps en datingapps.

Page 4

all respondents
Erv_techno_1 - Erv_techno_2
Ben je het met onderstaande uitspraken oneens of eens?

Question type: Table
Answer type: Radio buttons
Sub-questions:
Erv_techno_1 Ik voel me gestrest omdat ik meer tijd aan apps op digitale apparaten[3] besteed dan ik zou willen.
Erv_techno_2 Ik voel me gestrest omdat ik niet genoeg weet van apps op digitale apparaten[3] om ze goed te kunnen gebruiken.
Categories:
1. helemaal oneens
2. oneens
3. niet eens, niet oneens
4. eens
5. helemaal eens
6. *ik weet het niet*

Page 5

all respondents
Gevolg_groot
Apps op digitale apparaten[3] kunnen verschillende negatieve gevolgen hebben ***voor de samenleving***. Welke van de onderstaande gevolgen is volgens jou het grootste negatieve gevolg voor de Nederlandse samenleving?

Dat sommige mensen...

Answer type: Radio buttons
Categories:
1. ...altijd bereikbaar moeten zijn voor werk en andere verplichtingen.
2. ...zich slecht voelen over zichzelf door sociale media.
3. ...informatie geloven die niet klopt of misleidend is.
4. ...hun telefoon veel meer gebruiken dan ze willen.
5. ...apps op digitale apparaten niet kunnen gebruiken omdat het te ingewikkeld is.
6. ...zich onveilig voelen door apps op digitale apparaten.

9998. anders, namelijk...
9999. *ik weet het niet*
Categories permutation: Perm_Gevolg_groot

Gevolg_groot_and
Question type: Inline text field attached to code 9998 of question "Gevolg_groot"
Answer type: String

Page 6

if (Split = 3 and Gevolg_groot < 7)
Gevolg_groot_open
Je geeft aan dat het grootste negatieve gevolg van apps op digitale apparaten is dat sommige mensen [*if Gevolg_groot=1:* altijd bereikbaar moeten zijn voor werk en andere verplichtingen / *if Gevolg_groot=2:* zich slecht voelen over zichzelf door sociale media / *if Gevolg_groot=3:* informatie geloven die niet klopt of misleidend is / *if Gevolg_groot=4:* hun telefoon veel meer gebruiken dan ze willen / *if Gevolg_groot=5:* ze niet kunnen gebruiken omdat deze apps te ingewikkeld zijn / *if Gevolg_groot=6:* zich er onveilig door voelen]. Wie is er volgens jou verantwoordelijk voor het oplossen van dit probleem?

Answer type: Text

Page 7

all respondents
Gebr_mobiel
Ben je het met onderstaande uitspraak oneens of eens?

Het is volledig je eigen keuze hoeveel uur per dag je je mobiele telefoon gebruikt.

Answer type: Radio buttons
Categories:
1. helemaal oneens
2. oneens
3. niet eens, niet oneens
4. eens
5. helemaal eens
6. *ik weet het niet*

Page 8

if (Split = 4)
Gebr_mobiel_open
[*if Gebr_mobiel<3:* Kun je uitleggen waarom je het oneens bent met de uitspraak dat het volledig je eigen keuze is hoeveel uur per dag je je mobiele telefoon gebruikt? / *if Gebr_mobiel=3:* Kun je uitleggen waarom je het niet eens, niet oneens bent met de uitspraak dat het volledig je eigen keuze is hoeveel uur per dag je je mobiele telefoon gebruikt? / *if Gebr_mobiel<3 & Gebr_mobiel≠6:* Kun je uitleggen waarom je het eens bent met de uitspraak dat het volledig je eigen keuze is hoeveel uur per dag je je mobiele telefoon gebruikt? / *if Gebr_mobiel=6:* Kun je uitleggen waarom je niet weet of het volledig je eigen keuze is hoeveel uur per dag je je mobiele telefoon gebruikt?]

Wanneer je geen toelichting hebt, kun je 'nvt' typen.

Answer type: Text

Page 9

all respondents
Verbod_soc
Het gaat in de politiek soms over het verbieden van sociale media voor jongeren onder de 15 jaar. Sommige mensen vinden zo'n verbod onnodige bemoeienis (bij cijfer 1). Anderen vinden het een goede manier om jongeren te beschermen (bij cijfer 7).

Waar zou je jezelf plaatsen?

Answer type: Radio buttons
Categories:

1. 1 ik vind het verbieden van sociale media voor jongeren onnodige bemoeienis
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. 7 ik vind het verbieden van sociale media voor jongeren een goede manier om jongeren te beschermen
8. *ik weet het niet*

Page 10

if (Split = 1)
Verbod_soc_open
[*if Verbod_soc<4:* Kun je je antwoord bij de vorige uitspraak toelichten? Waarom vind je sterker dat een verbod op sociale media onnodige bemoeienis is dan dat het een goede manier is om jongeren te beschermen? / *if Verbod_soc=4:*Kun je je antwoord bij de vorige uitspraak toelichten? Waarom plaats je jezelf in het midden? / *if Verbod_soc>4 & Verbod_soc≠8:*Kun je je antwoord bij de vorige uitspraak toelichten? Waarom vind je sterker dat een verbod op sociale media een goede manier is om jongeren te beschermen dan dat het onnodige bemoeienis is? / *if Verbod_soc=8:*Je gaf aan dat je niet weet of je een verbod op sociale media meer onnodige bemoeienis dan een goede manier om jongeren te beschermen vindt. Kun je dit toelichten?]

Wanneer je geen toelichting hebt, kun je 'nvt' typen.

Answer type: Text

Page 11

all respondents
Verdeling_1 - Verdeling_4
Apps op digitale apparaten[3] kunnen verschillende negatieve gevolgen hebben voor mensen. Wie vind je vooral verantwoordelijk voor het oplossen van de onderstaande negatieve gevolgen?

Dat sommige mensen...

Question type: Table
Answer type: Radio buttons
Sub-questions:
Verdeling_1 ...meer tijd besteden aan apps op digitale apparaten dan ze willen
Verdeling_2 ...zich slecht over zichzelf voelen door apps op digitale apparaten
Verdeling_3 ...zich onveilig voelen door apps op digitale apparaten
Verdeling_4 ...apps op digitale apparaten niet kunnen gebruiken omdat het te ingewikkeld is
Categories:
1. mensen zelf
2. de overheid
3. technologiebedrijven
4. *dat vind ik geen probleem / weet niet*

Page 12

all respondents
{intro1}
Nu volgen nog een aantal vragen over de democratie en politiek in Nederland.

Answer type: None

Page 13

all respondents
Tevr_democratie
Hoe tevreden of ontevreden ben je over de manier waarop de democratie in Nederland werkt? Kan je dit aangeven op een schaal van 1 t/m 10?

Een 1 betekent "zeer ontevreden" en een 10 "zeer tevreden".

Answer type: Radio buttons
Layout: horizontal
Categories:

1. 1 zeer ontevreden
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. 7
8. 8
9. 9
10. 10 zeer tevreden
11. *ik weet het niet*

Page 14

all respondents
L3
Kun je op een schaal van 1 tot 10 aangeven hoeveel vertrouwen je in de regering hebt?

Een 1 betekent "helemaal geen vertrouwen" en een 10 "alle vertrouwen".

Answer type: Radio buttons
Layout: horizontal
Categories:

1. 1 helemaal geen vertrouwen
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. 7
8. 8
9. 9
10. 10 alle vertrouwen
11. *ik weet het niet*

Page 15

if (Split = 2)
L3_open
[*if L3<11:* Kun je uitleggen waarom je een [cijfer L3] geeft voor het vertrouwen in de regering? / *if L3=11:* Je gaf aan dat je niet weet hoeveel vertrouwen je in de regering hebt. Kun je uitleggen waarom?]

Wanneer je geen toelichting hebt, kan je 'nvt' typen.

Answer type: Text

Page 16

all respondents
Anti_overheid_1 - Anti_overheid_3
Geef voor elke uitspraak aan of je het ermee oneens of eens bent.

Question type: Table
Answer type: Radio buttons
Sub-questions:
Anti_overheid_1 In mijn ogen verdient de overheid het om hard aangepakt te worden, desnoods met geweld.
Anti_overheid_2 Er is hardere actie nodig tegen de overheid als zij keer op keer niet luistert.
Anti_overheid_3 De overheid functioneert zo slecht dat het hele systeem maar het beste omver geworpen kan worden.
Categories:
1. helemaal oneens
2. oneens
3. niet eens, niet oneens
4. eens
5. helemaal eens
6. *ik weet het niet*

Page 17

if (Split = 3)
Anti_overheid_3_open
[*if Anti_overheid_3<3:* Je gaf aan dat je het (helemaal) oneens bent met de uitspraak dat de overheid zo slecht functioneert, dat het hele systeem maar het beste omver geworpen kan worden. Kun je toelichten waarom je het hier mee oneens bent? / *if Anti_overheid_3=3:*Je gaf aan dat je het niet eens, niet oneens bent met de uitspraak dat als de overheid slecht functioneert, het hele systeem maar het beste omver geworpen kan worden. Kun je dit antwoord toelichten? / *if Anti_overheid_3>3 & Anti_overheid_3≠6:* Je gaf aan dat je het (helemaal) eens bent met de uitspraak dat de overheid zo slecht functioneert, dat het hele systeem maar het beste omver geworpen kan worden. Kun je toelichten waarom je het hier mee eens bent? / *if Anti_overheid_3=6:*Je gaf aan dat je het niet weet of je het eens of oneens bent met de uitspraak dat de overheid zo slecht functioneert, dat het hele systeem maar het beste omver geworpen kan worden. Kun je toelichten waarom je dat niet weet?]

Wanneer je geen toelichting hebt, kun je 'nvt' typen.

Answer type: Text

Page 18

all respondents
Tip_point
Geef voor deze uitspraak aan of je het ermee oneens of eens bent.

Ik kan mij voorstellen dat er de komende jaren een situatie komt waarin geweld tegen de overheid gerechtvaardigd is.

Answer type: Radio buttons
Categories:
1. helemaal oneens
2. oneens
3. niet eens, niet oneens
4. eens
5. helemaal eens
6. *ik weet het niet*

Page 19

if (Split = 4)
Tip_point_open
[*if Tip_point<3:* Je gaf aan dat je het (helemaal) oneens bent met de uitspraak dat je je kunt voorstellen dat er de komende jaren een situatie komt waarin geweld tegen de overheid gerechtvaardigd is. Kun je dit antwoord toelichten? / *if Tip_point=3:* Je gaf aan dat je het niet eens, niet oneens bent met de uitspraak dat je je kunt voorstellen dat er de komende jaren een situatie komt waarin geweld tegen de overheid gerechtvaardigd is. Kun je dit antwoord toelichten? / *if Tip_point>3 & Tip_point≠6:* Je gaf aan dat je het (helemaal) eens bent met de uitspraak dat je je kunt voorstellen dat er de komende jaren een situatie komt waarin geweld tegen de overheid gerechtvaardigd is. Kun je dit antwoord toelichten? Kun je voorbeelden noemen van situaties waardoor het volgens jou wel te rechtvaardigen is? En tegen wie moet dit worden gericht? / *if Tip_point=6:* Je gaf aan dat je niet weet of je je kunt voorstellen dat er de komende jaren een situatie komt waarin geweld tegen de overheid gerechtvaardigd is. Kun je dit antwoord toelichten?]

Wanneer je geen toelichting hebt, kun je 'nvt' typen.

Answer type: Text

Page 20

all respondents
L10
Als er nu verkiezingen zouden zijn voor de Tweede Kamer, zou je dan gaan stemmen?

Answer type: Radio buttons
Categories:
1. ja
2. misschien
3. nee
4. n.v.t., ik ben niet stemgerechtigd

if (L10 = 1 or L10 = 2)
L11
Op welke partij zou je dan waarschijnlijk stemmen?

Answer type: Radio buttons
Categories:

2. D66
3. PVV
1. VVD
6. PRO (voorheen GroenLinks-PvdA)
4. CDA
13. JA21
8. Forum voor Democratie
17. BBB
9. Partij voor de Dieren
10. ChristenUnie
11. SGP
12. Denk
5. SP
15. 50PLUS
14. Volt
19. andere partij
20. blanco stemmen
21. *ik weet het nog niet*

Page 22

all respondents
eva2t1 - eva2t5
Maak alsjeblieft de vragenlijst af totdat je weer bij het beginscherm komt. Pas dan registreert het systeem de vragenlijst als **volledig** ingevuld.

Tot slot. Wat vond je van deze vragenlijst:

Question type: Table
Answer type: Radio buttons
Sub-questions:
eva2t1 Vond je het moeilijk om de vragen te beantwoorden?
eva2t2 Vond je de vragen duidelijk?
eva2t3 Heeft de vragenlijst je aan het denken gezet?
eva2t4 Vond je het onderwerp interessant?
eva2t5 Vond je het plezierig om de vragen in te vullen?
Categories:

1. 1 Beslist niet
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5 Beslist wel

Page 23

all respondents
opm
Heb je nog opmerkingen over deze vragenlijst?

Answer type: Radio buttons
Categories:

1. Ja
2. Nee

evaopm
Je kunt je opmerking hieronder invullen.

Question type: Dependent question attached to code 1 of question "opm"
Answer type: Text

DatumB
Datum begin vragenlijst
string

TijdB
Tijd begin vragenlijst
string

DatumE
Datum einde vragenlijst
string

TijdE
Tijd einde vragenlijst
string

berekende variabele
duur
Duur vragenlijst in seconden
integer

4 Achtergrondvariabelen LISS panel

Dit codeboek beschrijft de algemene achtergrondvariabelen van de huishoudens in het LISS panel. De variabelennamen worden **vet** weergegeven en corresponderen met de namen in de dataset.

nohouse_encr Nummer van huishouden versleuteld

geslacht Geslacht
1. Man
2. Vrouw
3. Anders[4]

positie Positie in het huishouden
1. Huishoudhoofd[5]
2. Gehuwde partner
3. Ongehuwde partner
4. (Schoon)ouder
5. Kind dat thuis woont
6. Huisgenoot
7. Familielid of kostganger
9. Onbekend (missing)

gebjaar Geboortejaar
1900..heden

leeftijd Leeftijd van lid huishouden
integer

lftdcat Leeftijd in categorieën
1. 14 jaar en jonger
2. 15 - 24 jaar
3. 25 - 34 jaar
4. 35 - 44 jaar
5. 45 - 54 jaar
6. 55 - 64 jaar
7. 65 jaar en ouder

[4] Sinds februari 2022 is antwoordcategorie 3 toegevoegd.
[5] Het huishoudhoofd is degene op wiens naam het huur- of koopcontract van de woning staat. Als dat contract op meerdere namen staat, is het huishoudhoofd degene die het hoogste inkomen heeft.

lftdhhh Leeftijd van het huishoudhoofd
integer

aantalhh Aantal leden in het huishouden
1. Eén persoon
2. Twee personen
3. Drie personen
4. Vier personen
5. Vijf personen
6. Zes personen
7. Zeven personen
8. Acht personen
9. Negen personen of meer

aantalki Aantal thuiswonende kinderen in het huishouden, kinderen van het huishoudhoofd of zijn/haar partner
0. Geen
1. Eén kind
2. Twee kinderen
3. Drie kinderen
4. Vier kinderen
5. Vijf kinderen
6. Zes kinderen
7. Zeven kinderen
8. Acht kinderen
9. Negen kinderen of meer

partner Het huishoudhoofd woont samen met een partner (gehuwd of ongehuwd)
0. Nee
1. Ja

burgstat Burgerlijke staat
1. Gehuwd
2. Gescheiden van tafel en bed
3. Gescheiden
4. Weduwe of weduwnaar
5. Nooit getrouwd

woonvorm Woonvorm huishouden
1. Alleenstaande
2. (On)gehuwd samenwonend, zonder kind(eren)
3. (On)gehuwd samenwonend, met kind(eren)
4. Alleenstaande, met kind(eren)
5. Anders

woning Soort woning waarin het huishouden woont

1. Koopwoning
2. Huurwoning
3. Woning in onderhuur
4. Gratis woning
9. Onbekend (missing)

sted Stedelijkheid woonplaats

1. Zeer sterk stedelijk
2. Sterk stedelijk
3. Matig stedelijk
4. Weinig stedelijk
5. Niet stedelijk

Stedelijkheid:	*Omgevingsadressendichtheid per km²*
zeer sterk	*2.500 of meer*
sterk	*1.500 tot 2.500*
matig	*1.000 tot 1.500*
weinig	*500 tot 1.000*
niet	*minder dan 500*

belbezig Belangrijkste bezigheid

1. Verricht betaald werk in loondienst
2. Werkt of is meewerkend in gezins- of familiebedrijf
3. Is vrije beroepsbeoefenaar, freelancer of zelfstandige
4. Zoekt werk na verlies werkkring
5. Zoekt voor het eerst werk
6. Vrijgesteld van werkzoeken na verlies van werkkring
7. Gaat naar school of studeert
8. Verzorgt de huishouding
9. Is met pensioen (vervroegd, AOW of VUT)
10. Is (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt
11. Verricht onbetaald werk met behoud van uitkering
12. Verricht vrijwilligerswerk
13. Doet iets anders
14. Is te jong, heeft nog geen bezigheden

brutoink Persoonlijk bruto maandinkomen in euro's[6]
integer
-13. Weet ik niet
-15. Onbekend (missing)

brutoink_f Persoonlijk bruto maandinkomen in euro's, geïmputeerd
integer

Gegevens variabele beschikbaar vanaf juli 2008. Bijgeschat op basis van netinc of nettocat indien bruto inkomen niet ingevuld. Zie voor meer informatie op onze website: 'Imputation income LISS until sept 2011.pdf', Klaas de Vos, 2008. Vanaf september 2011 zie bestand: 'imputation income LISS from sept 2011.pdf, Klaas de Vos, 2011.

nettoink Persoonlijk netto maandinkomen in euro's
integer
-13. Weet ik niet
-14. Dat wil ik niet zeggen
-15. Onbekend (missing)

Indien de respondent geen antwoord gaf op deze vraag, werd het inkomen alsnog in categorieën gevraagd (nettocat) en het gemiddelde van de aangegeven categorie geïmputeerd in nettoink. Vanaf juli 2008 is ook de variabele netinc, exclusief het gemiddelde van nettocat, beschikbaar.

netinc Persoonlijk netto maandinkomen in euro's (beschikbaar vanaf juli 2008)
integer
-13. Weet ik niet
-15. Onbekend (missing)

[6] Omdat niet iedereen even graag wil dat Centerdata beschikt over zijn/haar inkomen, kan een 0 (nul) twee verschillende dingen betekenen: (1) dat er inderdaad geen inkomen is; en (2) dat een panellid een 0 (nul) heeft ingevuld omdat hij/zij het inkomen niet weet of dat hij/zij niet wil dat we over het inkomen beschikken. In het tweede geval zouden panelleden aan moeten geven dat zij het inkomen niet weten (-13). Helaas doen niet alle panelleden dit, er zijn en blijven panelleden die een 0 (nul) invullen, terwijl ze wel inkomen hebben. Het is echter onmogelijk te achterhalen wie dat zijn.

nettoink_f Persoonlijk netto maandinkomen in euro's, geïmputeerd (beschikbaar vanaf juli 2008)
integer

Bijgeschat op basis van brutoink indien netto inkomen niet ingevuld. Zie voor meer informatie op onze website: 'Imputation income LISS until sept 2011.pdf', Klaas de Vos, 2008. Vanaf september 2011 zie bestand: 'imputation income LISS from sept 2011.pdf', Klaas de Vos, 2011.

brutocat Persoonlijk bruto maandinkomen in categorieën
0. Geen inkomen
1. EUR 500 of minder
2. EUR 501 t/m EUR 1000
3. EUR 1001 t/m EUR 1500
4. EUR 1501 t/m EUR 2000
5. EUR 2001 t/m EUR 2500
6. EUR 2501 t/m EUR 3000
7. EUR 3001 t/m EUR 3500
8. EUR 3501 t/m EUR 4000
9. EUR 4001 t/m EUR 4500
10. EUR 4501 t/m EUR 5000
11. EUR 5001 t/m EUR 7500
12. Meer dan EUR 7500
13. Weet ik niet

nettocat Persoonlijk netto maandinkomen in categorieën
0. Geen inkomen
1. EUR 500 of minder
2. EUR 501 t/m EUR 1000
3. EUR 1001 t/m EUR 1500
4. EUR 1501 t/m EUR 2000
5. EUR 2001 t/m EUR 2500
6. EUR 2501 t/m EUR 3000
7. EUR 3001 t/m EUR 3500
8. EUR 3501 t/m EUR 4000
9. EUR 4001 t/m EUR 4500
10. EUR 4501 t/m EUR 5000
11. EUR 5001 t/m EUR 7500
12. Meer dan EUR 7500
13. Dat weet ik echt niet
14. Dat wil ik niet zeggen

brutohh_f Bruto maandinkomen huishouden in euro's
integer

Geïmputeerde maandinkomens (brutoink_f) van alle huishoudleden bij elkaar opgeteld.

nettohh_f Netto maandinkomen huishouden in euro's
integer

Geïmputeerde maandinkomens (nettoink_f) van alle huishoudleden bij elkaar opgeteld.

oplzon Hoogste opleiding ongeacht diploma
1. basisonderwijs
2. vmbo
3. havo/vwo
4. mbo
5. hbo
6. wo
7. anders
8. Nog geen onderwijs afgerond[7]
9. (Nog) geen onderwijs (gevolgd)

oplmet Hoogste opleiding met diploma
1. basisonderwijs
2. vmbo
3. havo/vwo
4. mbo
5. hbo
6. wo
7. anders
8. (Nog) geen onderwijs afgerond
9. Volgt nog geen onderwijs[7]

oplcat Opleiding in CBS-categorieën
1. basisonderwijs
2. vmbo
3. havo/vwo
4. mbo
5. hbo
6. wo

[7] Sinds december 2008 zijn de antwoordcategorieën 8 en 9 gewijzigd. Bij de vraag 'oplzon' wordt categorie 8 en bij 'oplmet' categorie 9 niet meer aangeboden als antwoordmogelijkheid. De codes blijven ongewijzigd.

w1
Weegfactor leeftijd*geslacht*opleidingsniveau
integer

CENTERDATA
research institute

Centerdata
Postbus 90153
5000 LE Tilburg

Contactpersoon
Natalia Kieruj
+31 (0)13 206 3576
natalia.kieruj@centerdata.nl

www.centerdata.nl